Lietas Nr. C33637116
Lietas arhīva Nr. C-1433-17/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 12.janvārī

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Bāliņa, rakstveida procesā Rīgā, Lomonosova ielā 10, izskatīja civillietu Studiju un zinātnes administrācijas maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu un

konstatēja:

2016.gada 29.jūlijā prasītāja Studiju un zinātnes administrācija (turpmāk arī prasītāja) iesniegusi tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ (turpmāk arī atbildētāja) par parāda piedziņu, norādot, ka 2000.gada 17.aprīlī (ar 2001.gada 22.marta Līguma grozījumiem) Prasītājs un Atbildētāja noslēdza Līgumu ar mērķi, lai segtu maksu par Atbildētājas studijām Augstskolā. Pamatojoties uz Augstskolas Kredītu piešķiršanas komisijas apstiprinājumu, Prasītājs Atbildētājai izsniedza studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem Ls 1635,00 (2326,40 *euro*) apmērā.

Atbildētāja pēc eksmatrikulācijas no augstskolas neizpildīja Līguma 4.2.2.apakšpunkt;a noteikto pienākumu un nekavējoties, bet ne vēlāk kā 10 dienu laikā nepaziņoja prasītājam par studiju pabeigšanu. Prasītāja saņēma augstskolas 2004.gada 27.jūlija pārskatu, kurā tika iekļauta informācija, ka 2004.gada 5.jūlijā atbildētāja ir pabeigusi augstskolu. 2004.gada 28.septembrī prasītāja atbildētājai nosūtīja vēstuli "Par studiju kredīta atmaksām", pielikumā pievienojot studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu desmit gadu atmaksas grafiku divos eksemplāros. Atbildētāja parakstīja grafiku, atzīsto studiju kredīta pamatsummas , kredīta procentu atmaksas kārtību un aprēķinu.

Atbildētāja studiju kredīta atmaksu uzsāka 2005.gada 6.jūlijā, taču maksājumus pārtrauca veikt 2011.gada 8.februārī. Informējot atbildētāju par studiju kredīta saistībām, laika periodā no 2006.gada 21.decembra līdz 2012.gada 22.novembrim prasītāja atbildētājai nosūtīja astoņas informatīvas vēstules. Prasītāja samazinājusi līgumsodu 10% apmērā no izsniegtās studiju kredīta summas par ko atbildētāja tika informēta 2016.gada 9.jūnija vēstulē.

Atbildētāja galvenā parāda, kredīta procentu un līgumsoda atmaksai kopā pārskaitījusi 2056,45 *euro,* līdz ar to atbildētājas parādsaistības sastāda 970,41 *euro.*

Prasītājs uzskata, ka ir izpildījis visas savas Līgumā noteiktās saistības pieejamo cilvēkresursu un finanšu resursu ietvaros, izsniedzot Atbildētājam studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem saskaņā ar Līguma noteikumiem un desmit gadu laikā rakstiski informējot Atbildētāju par neizpildītajām saistībām, kā arī piedāvājot iespēju pakāpeniski segt parāda summu, bet Atbildētājs nav izpildījis Prasītāja nosūtītajās vēstulēs norādītos prasījumus. Ņemot vērā, ka Prasītājs un Atbildētāja pārrunu ceļā nav vienojies par parāda summas atmaksu, Prasītājs saskaņā ar Līguma 7.2.apakšpunktu iesniedz prasības pieteikumu, lūdzot tiesu, pamatojoties uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem, argumentiem un pievienotajiem pierādījumiem apmierināt prasījumus pilnā apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 128.panta otrās daļas 5.1 apakšpunktu, Prasītājs norāda, ka mediācijas process nav izmantots, jo puses nav izteikušas vēlēšanos izmantot mediatora starpniecību strīda ārpustiesas risināšanai.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz 1999.gada 9.marta MK noteikumu Nr.86 „Studiju kreditēšanas noteikumi" 17., 18. un 33.punktu, MK Noteikumu Nr.219 9.punktu, 16.punktu, 30.2.apakšpunktu, 33.^{1}, 33.^{3}, 33.^{6} punktu; Civillikuma 1574., 1587., 1716., 1720.panta otro punktu, 1756. un1943.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu un 127.panta pirmo daļu, Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētājas par labu Prasītājam 1120,67 *euro*, t.sk.: parāda summu 970,41 *euro* apmērā, t.sk.: kredīta pamatsummu - 686,28 *euro* apmērā, kredīta procentus – 51,53 *euro*, līgumsodu – 232,60 *euro*; tiesas izdevumus 150,26 *euro* apmērā, t.sk.: valsts nodevu 145,56 *euro* apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* apmērā.

2016.gada 10.oktobrī tiesā saņemts prasītājas pieteikums, kurā norādīts, ka prasītāja ir samaksājusi par sludinājuma publikācijas ievietošanu laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 15,65 *euro* apmērā. Prasītāja uztur prasības pieteikumu pilnā apmērā un papildus lūdz piedzīt tiesas izdevumus 15,65 *euro* apmērā.

2016.gada 4.augustā atbildētājai nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa. Savukārt, 2016.gada 10.oktobrī atbildētājai nosūtīti pieteikuma papildinājumu noraksts un paskaidrojumu veidlapa. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajā daļā noteiktajam, atbildētājai izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētāja var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2016.gada 13.septembrī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2017.gada 12.janvārī.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa secina, ka prasība ir apmierināma.

Ar lietas materiālos esošo Studiju kredīta līgumu Nr.011448 un 2001.gada 11.marta grozījumiem, ir pierādīts, ka 2000.gada 17.aprīlī starp Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fondu, tā vadītāja /pers. D/ personā, un atbildētāju noslēgts Studiju kredīta līgums, ar mērķi apmaksāt atbildētājas studijas augstskolā. Tādējādi abas puses uzņēmās saistības viena pret otru (l.l.16-24).

Lietā nav strīda, ka Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fonda tiesību pārņēmējs ir Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju un zinātnes administrācija. Minēto apliecina Nodokļu maksātāja reģistrācijas apliecība, no kuras ir redzams, ka Studiju un zinātnes administrācijas reģistrācijas kods ir 90000737795. Tāds pats reģistrācijas numurs ir norādīts arī Studiju fondam 2000.gada 17.aprīlī ar atbildētāju noslēgtajā Studiju kredīta līgumā Nr.011448.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka Studiju un zinātnes administrācija ir Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fonda tiesību un saistību pārņēmēja.

Prasītāja lūdz piedzīt kredīta pamatsummu 686,28 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot

saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Prasītāja norāda, ka savas saistības izpildīja, izsniedzot atbildētājai kredītu Ls 1635 jeb 2326,40 *euro*. No 2000.gada 17.aprīļa (ar 2001.gada 11.marta grozījumiem) Studiju kredīta līguma Nr.011448 izriet, ka kredīta ņēmējam - atbildētājai piešķirts aizdevums Ls 225 jeb 320,15 *euro* apmērā akadēmiskajā gadā.

Ar lietas materiāliem pievienoto 2000.gada 18.aprīļa maksāšanas uzdevuma Nr.48 kopiju, un izrakstu, 2000.gada 20.oktobra maksāšanas uzdevuma Nr.168 kopiju un izrakstu, 2001.gada 26.marta maksāšanas uzdevuma Nr.62 kopiju un tā izrakstu, 2002.gada 29.janvāra maksāšanas uzdevuma Nr.4 kopiju un izrakstu, 2002.gada 19.decembra maksāšanas uzdevuma Nr.323 kopiju un tā izrakstu, 2002.gada 19.decembra maksāšanas uzdevuma Nr.315 kopiju un tā izrakstu, 2003.gada 12.marta maksāšanas uzdevuma Nr.72 kopiju un tā izrakstu, 2003.gada 27.oktobra maksāšanas uzdevuma Nr.295 kopiju un tā izrakstu, 2004.gada 6.maija maksāšanas uzdevuma Nr.146 kopiju un tā izrakstu, ir pierādīts, ka prasītāja ir pārskaitījusi Latvijas Universitātei kopsummā Ls 1635,00 jeb 2326,40 *euro* atbildētājas studiju kreditēšanai (l.l.20-38).

Ar Latvijas Universitātes Pārskatu par studiju kredīta ņēmējiem, kuri izslēgti no studējošo saraksta 2003./2004. akad. gadā uz 24.07.2004., ir pierādīts, ka atbildētāja izslēgta no augstskolas 2004.gada 5.jūlijā (l.l.39).

Tiesa secina, ka prasītāja ir pierādījusi, ka ir izpildījusi savas saistības un atbilstoši līgumā pielīgtajam ir izmaksājusi atbildētājas vajadzībām kredītu 2326,40 *euro* apmērā. Studiju kredīta līguma 3.3.1.punktā ir noteikts, ka kredīta ņēmējam ir pienākums parakstīt kredīta atmaksas grafiku un uzsākt kredīta pamatsummas un procentu atmaksāšanu ne vēlāk kā trešajā mēnesī pēc studiju pārtraukšanas vai 12.mēnesī pēc studiju pabeigšanas un pilns norēķins jāveic 10 gadu laikā no kredīta pamatsummas un kredīta procentu atmaksas uzsākšanas brīža, katru gadu atmaksājot 1/10 daļu no kopējās kredīta pamatsummas un kredīta procentus.

Tiesa secina, ka atbildētājas pienākums bija uzsākt kredīta pamatsummas un procentu atmaksāšanu ne vēlāk kā 12.mēnesī pēc studiju pabeigšanas. Kā norāda prasītāja, atbildētāja kredītu nav atmaksājusi pilnā apmērā un nav reaģējusi arī uz prasītājas sūtītajām vēstulēm.

Lietā nav gūti pierādījumi, ka atbildētāja būtu nokārtojusi savas saistības, atbildētāja nav apstrīdējusi pamatparāda apmēru.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesa atzīst, ka prasītāja ir pierādījusi, ka ir izsniegusi atbildētājai aizdevumu, un lietā nav gūti pierādījumi, ka prasības pieteikumā norādītais pamatparāds būtu atmaksāts pilnā apmērā, līdz ar to prasība par pamatparāda piedziņu ir apmierināma un no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenama parāda pamatsumma 686,28,00 *euro* apmērā.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas kredīta procentus par laika periodu no 2012.gada 1.augusta līdz 2015.gada 30.aprīlim 51,53 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši atrunāti. Savukārt ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu. ar Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Atbildētājas pienākums maksāt kredīta procentus ir noteikts Līguma 3.2.1.apakšpunktā un MK noteikumu Nr.219 16.punktā, kur noteikts, ka studiju laikā ir bezprocentu kredīts.

Kredīta procentus sāk aprēķināt ar divpadsmito mēnesi pēc attiecīgās studiju programmas pabeigšanas vai ar trešo mēnesi pēc studiju pārtraukšanas, piemērojot piecu procentu likmi gadā. Kredīta procentus aprēķina katru mēnesi no kopējās kredīta summas atlikuma.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasība ir pilnībā apmierināma un no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami kredīta procenti par laika periodu no 2012.gada 1.augusta līdz 2015.gada 30.aprīlim 51,53 *euro* apmērā.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas līgumsodu par laika periodu no 2012.gada 11.jūlija līdz 2014.gada 3.jūlijam 232,60 *euro* apmērā.

Studiju kredīta līguma Nr.011448 6.1.1.punkts nosaka, ka ja kredīta ņēmējs nokavē šajā līgumā noteiktos kredīta procentu vai pamatsummas atmaksas termiņus vai neievēro to apmērus, tad prasītājs ir tiesīgs uzlikt kredīta ņēmējam līgumsodu 0,1% apmērā no nokavētā maksājuma summas par katra maksājuma katru nokavējuma dienu.

Ministru Kabineta noteikumu Nr.219 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts no valsts budžeta līdzekļiem" 33.6.punktu, līgumsoda apmērs, ko piedzen no kredīta ņēmēja par kredītlīgumā noteikto saistību neizpildi, nepārsniedz 100 procentus no izsniegtās kredīta summas.

Likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 21.pants paredz, ka līgumiem, kuri noslēgti līdz 2013.gada 31.decembrim un kuros ietverts pienākums maksāt līgumsodu, ja šo līgumu darbība turpinās pēc 2014.gada 1.janvāra un līdz 2014.gada 31.decembrim par tiem nav celta prasība tiesā, ar 2015.gada 1.janvāri ir piemērojami grozījumi Civillikuma 1716., 1717. un 1722.pantā par līgumsoda noteikumiem un grozījumi Civillikuma 1843.pantā par parāda samaksas kārtību.

Civillikuma 1716.panta pirmā daļa noteic, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Otrā daļa noteic, ka līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Trešā daļa noteic, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Civillikuma 1717.pants noteic, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Savukārt 1720.pants noteic, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu: 1) ja tieši tā bijis norunāts; 2) ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Tā kā celtā prasība izriet no līguma, kas noslēgts 2000.gada 17.aprīlī un kura darbība turpinājās pēc 2014.gada 1.janvāra, bet prasība tiesā celta 2016.gada 29.jūlijā, ir piemērojami Civillikuma 1716.panta trešās daļas noteikumi.

Tiesa atzīst, ka līgumsoda summas apmērs, kas kopumā nepārsniedz 10% no izsniegtās studiju kredīta summas, ir samērīgs un atbilstošs Civillikuma prasībām, līdz ar to ir pamats piedzīt no Atbildētājas par labu Prasītājam līgumsodu 232,60 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus (..).

Tādējādi no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva 145,56 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 20,35 *euro* apmērā (l.l. 12.-13.,77).

Civilprocesa likuma 204.[1] pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summu un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 15., 41.panta pirmo daļu., 93., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Studiju un zinātnes administrācijai, reģistrācijas Nr.90000737795, pamatparādu

686,28 *euro* apmērā, kredīta procentus par laika periodu no 2012.gada 1.augusta līdz 2015.gada 30.aprīlim 51,53 *euro* apmērā, līgumsodu par laika periodu no 2012.gada 11.jūlija līdz 2014.gada 3.jūlijam 232,60 *euro* apmērā, valsts nodevu 145,56 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 20,35 *euro* apmērā, kopā 1136,32 *euro* (viens tūkstotis viens simts trīsdesmit seši *euro* un 32 centi).

Norēķinu konta rekvizīti: saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, konts LV61TREL2150174010000, maksājuma mērķis: kredīta atmaksai, ieņēmumu kods: F4031120 vai maksājuma mērķis: tiesas izdevumiem, ieņēmumu kods: 2519.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ I.Bāliņa